

Sygn. akt V ACa 237/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wiesława Namirska
-----------------	-----------------------

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2022 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko K. P. oraz A. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 14 stycznia 2022 r., sygn. akt I C 1223/21

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSA Wiesława Namirska

Sygn. akt V ACa 237/22

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) S.A. w W. wystąpił z pozwem przeciwko K. P. oraz A. P., domagając się zasądzenia in solidum od nich na jego rzecz kwoty 759.647,18 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanym pozwu do dnia zapłaty, na którą składa się: kwota 577.001,65 zł, tytułem zwrotu wypłaconej pozwanym kwoty pożyczki udostępnionej na mocy umowy pożyczki nr (...) z dnia 14 kwietnia 2008 r. zawartej przez pozwanym z (...) Bank (...) S.A. w W. oraz kwota 182.645,53 zł, tytułem bezpodstawnego wzbogacenia w postaci równowartości kosztu korzystania przez pozwanym z wypłaconej kwoty pożyczki udostępnionej na mocy umowy pożyczki, tj. w okresie od dnia 21 kwietnia 2008 r. do dnia 31 marca 2021 r., a także o zasądzenie in solidum od pozwanym na jego rzecz kosztów postępowania.

Jednocześnie powód wniósł na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Warszawie o sygn. akt II C 646/17 z uwagi na fakt, że od wyniku tego postępowania zależy rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach na podstawie art. 191¹ k.p.c. oddalił powództwo jako oczywiście bezzasadne wskazując, że roszczenie powoda o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia jeszcze nie powstało i co więcej nie wiadomo czy w ogóle powstanie. Sąd Okręgowy powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r., sygn. III CZP 6/21, stwierdził, że roszczenie banku o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia powstaje dopiero po ustaleniu nieważności umowy. Natomiast sprawa zawisła między stronami w tym przedmiocie przed Sądem Okręgowym w Warszawie ciągle się toczy i jej wynik nie jest znany.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, domagając się jego uchylenia w całości i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Powód zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 177 §1 pkt 1 k.p.c., art. 191¹ § 1, § 3, §4 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., art. 316 § 1 k.p.c.;
- przepisów prawa materialnego, a to art. 410 § 2 k.c. w zw. z art. 405 k.c.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 391¹ § 1 k.p.c. w przypadku wniesienia apelacji od wyroku wydanego na podstawie art. 191¹ k.p.c. można pominąć czynności, które ustawa nakazuje podjąć na skutek wniesienia apelacji, w szczególności nie wzywać powoda do usunięcia jej braków ani uiszczenia opłaty. Sąd drugiej instancji może rozpoznać apelację na posiedzeniu niejawnym, nie doręczając apelacji osobie wskazanej jako pozwany ani nie rozpoznając wniosków złożonych wraz z tą apelacją. Z § 3 tego przepisu wynika, że w przypadku stwierdzenia, że powództwo nie jest oczywiście bezzasadne, sąd drugiej instancji uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W pozostałych przypadkach sąd drugiej instancji oddala apelację.

Wskazać należy, że przepis art. 191¹ k.p.c. stanowi podstawę oddalenia powództwa na posiedzeniu niejawnym, bez uzupełnienia jego braków oraz bez prowadzenia postępowania dowodowego, jeżeli z treści pozwu i załączników oraz okoliczności dotyczących sprawy, a także faktów, o których mowa w art. 228 k.p.c. wynika oczywista bezzasadność powództwa. Przewidziany w art. 191¹ k.p.c. uproszczony tryb postępowania stanowi wyjątek, ograniczający pełną realizację prawa do sądu. Dlatego przesłanka oczywistej bezzasadności powództwa warunkująca rozpoznanie sprawy w tym trybie powinna być wykładana ściśle i restrykcyjnie. W uzasadnieniu do ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469), którą wprowadzono do kodeksu postępowania cywilnego przepis art. 191¹ wskazano, że pozew oczywiście bezzasadny to taki, którego treść pozwala przewidywać, że w żadnym wypadku nie ma on szans uwzględnienia, wobec czego nadawanie mu biegu jest stratą czasu i pracy sądu. W orzecznictwie przyjmuje się, że oczywista bezzasadność powództwa zachodzi wówczas, gdy każdy prawnik z góry, bez głębszej analizy prawnej stanu faktycznego może powiedzieć, że powództwo nie może być uwzględnione (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1984 r., II CZ 112/84). Oczywiście bezzasadność powództwa może dotyczyć wypadków całkowicie jednoznacznych (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 listopada 2009 r., sygn. I ACz 744/09). Żadna ze wskazanych sytuacji nie miała miejsca w rozpoznawanej sprawie. Żądanie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia sformułowane przez powoda oraz jego uzasadnienie nie daje podstaw do jednoznacznej oceny, że powództwo jest oczywiście bezzasadne. Sąd Najwyższy w uchwale (7) z dnia 7 maja 2021 r. sygn. III CZP 6/21, na którą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku powołał się Sąd Okręgowy, wskazał jedynie, że kredytodawca nie może domagać się spełnienia uzgodnionych w umowie kredytu świadczeń tak długo jak trwa stan zawieszenia, tj. do chwili, w której należycie poinformowany konsument wyrazi zgodę na związanie niedozwolonym postanowieniem umownym albo zgody tej odmówi (ew.

upływie rozsądny czas do jej wyrażenia). Jak wskazuje Sąd Najwyższy w powołanej uchwale kredytobiorca w każdej chwili - także pozasądowo - może zakończyć stan bezskuteczności zawieszonej, udzielając zgody na związanie klauzulą abuzywną albo odmawiając tej zgody. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika czy pozwani w postępowaniu toczącym się z ich powództwa przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygn. akt II C 646/17 takie oświadczenia złożyli. Sąd Okręgowy powinien tę kwestię zbadać, jak również rozpoznać zgłoszony w pozwie wniosek o zawieszenie postępowania.

Z przedstawionych względów Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżony wyrok na podstawie art. 391¹ § 3 zd. 1 k.p.c. i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gliwicach, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSA Wiesława Namirska